

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๘๖
วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	ประธานกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์กระแสด ชนะวงศ์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายมานิจ สุขสมจิตร	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์สุจิต บุญบงการ	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. นายปรีชา วัชรากัย	รองประธานกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์	รองประธานกรรมการ คนที่หก
๘. ศาสตราจารย์พิเศษประสพสุข บุญเดช	ประธานที่ปรึกษากรรมการ
๙. นายจรูญ อินทจาร	รองประธานที่ปรึกษากรรมการ
๑๐. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	ที่ปรึกษากรรมการและโฆษกกรรมการ
๑๑. นายคำมูน สิทธิสมาน	โฆษกกรรมการ
๑๒. พลโท นาวิณ คำริกานูจน์	โฆษกกรรมการ
๑๓. นายปกรณ์ ปรียากกร	โฆษกกรรมการ
๑๔. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	โฆษกกรรมการ
๑๕. นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	โฆษกกรรมการ
๑๖. นายกฤต ไกรจิตติ	กรรมการ
๑๗. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	กรรมการ
๑๘. นายจุมพล สุขมัน	กรรมการ
๑๙. นายเจษฎ์ โทณะวณิก	กรรมการ
๒๐. นายเชิดชัย วงศ์เสรี	กรรมการ
๒๑. นางถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
๒๒. นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล	กรรมการ
๒๓. พลโท นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	กรรมการ

๒๕. ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ	กรรมการ
๒๖. นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๒๗. นายประชา เตรัตน	กรรมการ
๒๘. นายไพบุลย์ นิติตะวัน	กรรมการ
๒๙. นายมีชัย วีระไวทยะ	กรรมการ
๓๐. พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	กรรมการ
๓๑. นายวิชัย ทิตตภักดิ์	กรรมการ
๓๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	กรรมการ
๓๓. ศาสตราจารย์พิเศษเอนก เหล่าธรรมทัศน์	กรรมการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นางสาวสมสุข บุญยะบัญชา	(ลาการประชุม)
๒. นายดิศทัต โทตระกิตย์	(ลาการประชุม)
๓. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	(ลาการประชุม)

ผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ คือ

ว่าที่เรือดรี ยุทธนา สำเภาเงิน	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
--------------------------------	---

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักวิชาการ

๑. นางสาวปิยะวรรณ ปานโต	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๒. นายสิริสร กระแสร์สุนทร	วิทยากรชำนาญการพิเศษ

ผู้ติดตามกรรมการ

๑. พันเอก ประภักดิ์ ล้อมสมบูรณ์	ผู้ติดตาม พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ
๒. นางสาวอรอุมา วรแสน	ผู้ติดตาม นายประชา เตรัตน
๓. นางสาวอินยนันท์ จันทร์ทรงพล	ผู้ติดตาม รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์
๔. นายจรัญ ยุพจันทร์	ผู้ติดตาม นายมีชัย วีระไวทยะ
๕. นางสาวโรชนี ศิริวัฒนา	ผู้ติดตาม ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๒๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์กระแส ชนะวงศ์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ การประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ที่ประชุมให้เลื่อนรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘ ออกไปก่อน

ระเบียบวาระที่ ๓ พิจารณาเตรียมความพร้อมในการชี้แจงและตอบข้อซักถามการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ในการชี้แจงและตอบข้อซักถามการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสภาปฏิรูปแห่งชาติในวันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ จะเริ่มจากการพิจารณาภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบันการเมือง หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่น ซึ่งกรรมการผู้รับผิดชอบ คือ รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย โฆษกกรรมการ จากนั้นจะเป็นการพิจารณา ภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งกรรมการผู้รับผิดชอบ คือ ศาสตราจารย์บรรเจิด สิงคะเนติ กรรมการ และในการพิจารณา ภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กรตรวจสอบการใช้ อำนาจ รัฐ หมวด ๒ การตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ กรรมการผู้รับผิดชอบคือ รองศาสตราจารย์นริวรรณ จินตกานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สี่ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ที่ปรึกษากรรมการและโฆษก กรรมการ และนายไพฑูลย์ นิติตะวัน กรรมการ โดยในการชี้แจงประเด็นเกี่ยวกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ในภาค ๓ จะไม่มีการกำหนดเวลาเพื่อให้สามารถชี้แจงได้อย่างครบถ้วนโดยไม่ถูกจำกัดด้วยระยะเวลา

กรรมการแสดงความเห็น ดังนี้

- ในภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบันการเมือง หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหาร ท้องถิ่น อาจมีประเด็นที่ต้องชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็น “ภาค” และในภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และ องค์กรตรวจสอบการใช้ อำนาจรัฐ หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม อาจมีสอบถามถึงประเด็น “ตำรวจ” ซึ่งเป็นเรื่องในภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง ทั้งนี้ หากมีการสอบถามถึงประเด็น ดังกล่าวอาจต้องมีการพิจารณาว่าจำเป็นต้องชี้แจงทำความเข้าใจเพิ่มเติมหรือไม่

- การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสภาปฏิรูปแห่งชาติตั้งแต่ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบัน การเมือง หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการบริหารท้องถิ่นเป็นต้นไป จะมีการบัญญัติความว่า “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความปรองดอง ซึ่ง

คณะกรรมการการอาชญากรรมเตรียมพร้อมในการชี้แจงว่ากฎหมายลำดับรองดังกล่าวนี้มีเนื้อหา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ อย่างไร โดยอย่างน้อยควรต้องมีร่าง (outline) ว่ากฎหมายลำดับรองนั้นมีความคิด (concept) อย่างไร นอกจากนี้ เมื่อคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้จัดทำกฎหมายลำดับรอง พิจารณาแล้วเสร็จต้องนำมาผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็จะเป็นการรับรองได้ ในระดับหนึ่งว่ากฎหมายลำดับรองดังกล่าวถูกต้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

- ได้มีการสอบถามถึงกระบวนการจัดทำกฎหมายลำดับรองนั้นต้องผ่านการพิจารณาของสภาปฏิรูปแห่งชาติด้วยหรือไม่

นายไพบุลย์ นิตตะวัน กรรมการ ได้ชี้แจงต่อประเด็นดังกล่าวว่า ต้องมีการหารืออีกครั้งหนึ่งว่า การจัดทำกฎหมายลำดับรองนั้นต้องผ่านการพิจารณาของสภาปฏิรูปแห่งชาติด้วยหรือไม่

- เรื่องกฎหมายลำดับรองสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งสาระของกฎหมาย ผู้ชี้แจงสามารถชี้แจงเพิ่มเติมได้ เช่น กฎหมายนั้นจะต้องดำเนินการอย่างไร ส่วนที่สองเรื่องกระบวนการจัดทำกฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ไม่ใช่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ อาจมีปัญหาเนื่องจากในบทเฉพาะกาลไม่ได้มีการบัญญัติรายชื่อร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่ามีควมจำเป็นเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ประกอบกับสมาชิกสภาปฏิรูปส่วนหนึ่งอาจเห็นว่กระบวนการจัดทำกฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นสาระสำคัญที่ไม่ใช่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญควรเป็นอำนาจหน้าที่ของสภาปฏิรูปแห่งชาติ จึงควรต้องรอให้ถึงการพิจารณาในส่วนของบทเฉพาะกาล โดยพิจารณาน้ำเสียง (tone) ของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติว่ามีความคิดอย่างไรเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำกฎหมายลำดับรองดังกล่าว

- ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญติดตามการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และร่างพระราชบัญญัติและรายงานผลการทำงานของคณะอนุกรรมการแต่ละคณะ เช่น คณะอนุกรรมการใดได้รับมอบหมายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือร่างพระราชบัญญัติใด และแต่ละคณะอนุกรรมการพิจารณาถึงขั้นตอนใด ให้เกิดความชัดเจนและเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

- ในการชี้แจงเกี่ยวกับ “ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ไม่ควรลงเอยในรายละเอียด แต่ควรชี้แจงเป็นแนวคิด และหลักการ เพราะสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติอาจตีความได้ว่ากฎหมายลำดับรองหากมีรายละเอียดแล้วจะไม่มีทางเลือกแล้วใช่หรือไม่ ซึ่งอาจเป็นปัญหาได้ ทั้งนี้ ต่อข้อกังวลเรื่องกระบวนการจัดทำกฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นสาระสำคัญ ในคณะอนุกรรมการที่ได้รับมอบหมายให้พิจารณากฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นสาระสำคัญหลายคณะได้มีการแต่งตั้งสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติเป็นอนุกรรมการ สภาปฏิรูปแห่งชาติจึงมีส่วนร่วมในการพิจารณากฎหมายลำดับรองซึ่งเป็นสาระสำคัญดังกล่าวอยู่แล้ว

- ในการตอบข้อสอบถามของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติควรเป็นการตอบข้อซักถามเพื่ออธิบายชี้แจงให้ข้อมูลแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ไม่ใช่การตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาปฏิรูป

แห่งชาติเพื่อให้เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญเนื่องจากความเห็นชอบเป็นเรื่องความคิดเห็นส่วนบุคคล และไม่ควรรออภิปรายตอบโต้สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ

- โฆษกกรรมการได้จัดให้มีเวทีแสดงความคิดเห็น (forum) ระหว่างสื่อมวลชนและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญที่บริเวณท้องโถง เพื่อให้สื่อมวลชนได้สอบถามถึงประเด็นต่าง ๆ แทนที่จะเป็นการชี้แจงฝ่ายเดียวจากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเป็นการสื่อสารกับประชาชนให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เข้าใจและทราบถึงความเป็นมาของร่างรัฐธรรมนูญ

- ควรสรุปประเด็นที่เป็นประเด็นสำคัญจากการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญให้สมบูรณ์ที่สุด

จากนั้น นายมานิจ สุขสมจิตร รองประธานกรรมการ คนที่สอง ขออนุญาตต่อที่ประชุมให้นายนาถะ ดวงวิชัย เลขาธิการอนุกรรมการเพื่อสร้างเครือข่ายและขับเคลื่อนร่างรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูป ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ รายงานผลการทำงานของคณะอนุกรรมการ ฯ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะอนุกรรมการเพื่อสร้างเครือข่ายและขับเคลื่อนร่างรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูป ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๐ เครือข่าย เช่น เครือข่ายภาคชุมชน ภาคธุรกิจ โดยจะมีการผลิตวัตถุดิบเพื่อสนับสนุน เช่น ภาคธุรกิจสนใจร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับประเด็นใดจะนำประเด็นดังกล่าวมาจัดทำวัตถุดิบเพื่อสนับสนุน อาจเป็น info graphic เพื่อเผยแพร่ในสื่อต่าง ๆ ต่อไป ทั้งนี้ ทางคณะอนุกรรมการเพื่อสร้างเครือข่ายและขับเคลื่อนร่างรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูป ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้จัดทำ citizen forum โดยนำร่างรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราและความเห็นของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปรับทราบและสามารถแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ นอกจากนี้ จะจัดให้มีการจัดประชุมสัมมนาเครือข่ายเพื่อให้ความรู้แก่แกนนำเพื่อให้แกนนำนำความรู้ดังกล่าวไปเผยแพร่ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ศาสตราจารย์กระแส ชนวงษ์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

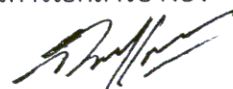
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการ ๒

ผู้ตรวจบันทึกการประชุม

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์